

Esialgne tõlge

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

11. aprill 2024(*)

Eelotsusetaotlus – Kemikaalide registreerimine, hindamine, autoriseerimine ja piiramine – Määrus (EÜ) nr 1907/2006 (REACH-määrus) – Artikli 2 lõike 1 punkt b – Kohaldamisala – Artikli 3 punktid 10 ja 11 – Mõisted „import“ ja „importija“ – Artikkel 6 – Registreerimise kohustus – Registreerimise eest vastutav isik – Määrus (EL) nr 952/2013 – Euroopa Liidu tolliseadustik – Tolliladustamine

Kohtuasjas C-654/22,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Genti (Ida-Flandria provintsi esimese astme kohus, Genti kohtumaja, Belgia) 17. oktoobri 2022. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 19. oktoobril 2022, menetluses

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen & Leefmilieu

versus

Triferto Belgium NV,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja president C. Lycourgos, kohtunikud O. Spineanu-Matei, J.-C. Bonichot, S. Rodin (ettekandja) ja L. S. Rossi,

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretär: ametnik A. Lamote,

arvestades kirjalikku menetlust ja 12. oktoobri 2023. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Triferto Belgium NV, esindajad: *advocaat* E. Vermeulen ja *advocate* S. A. Gawronski,
- Belgia valitsus, esindajad: S. Baeyens, P. Cottin ja C. Pochet, keda abistas *avocate* M. Rysman,
- Euroopa Komisjon, esindajad: E. Mathieu, K. Mifsud-Bonnici, F. Moro ja G. Wils,

olles 16. novembri 2023. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT 2006, L 396, lk 1; parandus ELT 2007, L 136, lk 3), mida on muudetud Euroopa

Parlamendi ja komisjoni 16. detsembri 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 1272/2008 (ELT 2008, L 353, lk 1), (edaspidi „REACH-määrus“), artikli 2 lõike 1 punkti b, artikli 3 punktide 10 ja 11 ning artikli 6 lõike 1 tõlgendamist.

- 2 Taotlus on esitatud kohtuvaidluses, mille pooled on FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen & Leefmilieu (föderaalne rahvatervishoiu-, toiduahela ohutuse ja keskkonnaamet, Belgia; edaspidi „föderaalamet“) ja Triferto Belgium NV (edaspidi „Triferto“), asukoht Gent (Belgia), ning mis puudutab viimasele REACH-määruse artikli 6 lõikes 1 ette nähtud ainete registreerimiskohustuse rikkumise eest määratud trahvi.

Õiguslik raamistik

REACH-määrus

- 3 REACH-määruse põhjendustes 10, 16, 17 ja 19 on märgitud:

„(10) Tollijärelevalve all olevaid aineid, mida taasväljaveo või transiidi eesmärgil hoitakse ajutise ladustamise kohas, vabatssoonides või vabaladudes, ei kasutata käesoleva määruse mõistes ning need tuleks seetõttu käesoleva määruse reguleerimisalast välja jätta. Ohtlike ainete ja ohtlike segude vedu raudteel, maanteel, siseveeteel, merel või õhus tuleks samuti määruse reguleerimisalast välja jätta, sest sellisele veole kohaldatakse juba eriõigusakte.

[...]

(16) Käesoleva määrusega kehtestatakse konkreetsed ülesanded ja kohustused ainete ning segude ja toodete koostises esinevate ainete tootjatele, importijatele ja allkasutajatele. Käesoleva määruse aluseks on põhimõte, et tööstusharu peaks aineid tootma, importima, kasutama või neid turule viima sellise vastutustunde ja ettevaatusega, mis võib olla vajalik tagamaks, et mõistlikult prognoositavate tingimuste korral ei kahjusta ained inimeste tervist ega keskkonda.

(17) Kogu kättesaadav ja asjakohane teave, mis käsitleb aineid ning segude ja toodete koostises esinevaid aineid, tuleks ohtlike omaduste kindlakstegemise hõlbustamiseks kokku koguda ning soovitusi riskijuhtimismeetmete kohta tuleks süstemaatiliselt edastada turustusahelate kaudu, kuivõrd see on mõistlikult vajalik, et vältida inimeste tervise ja keskkonna kahjustamist. [...]

[...]

(19) Seega tuleks registreerimist käsitlevates sätetes nõuda, et tootjad ja importijad koondaksid andmeid nende poolt toodetavate või imporditavate ainete kohta, kasutaksid neid andmeid nimetatud ainetega seotud riskide hindamiseks ning töötaksid välja asjakohased riskijuhtimismeetmed ja soovitaksid neid. Nende kohustuste tegeliku täitmise ja ühtlasi läbipaistvuse tagamiseks tuleks nõuda neilt registreerimisel kogu nimetatud teavet sisaldava toimiku esitamist ametile. Registreeritud ained tuleks lubada ringlusse siseturul.“

- 4 Määruse artikli 1 „Eesmärk ja reguleerimisala“ lõikes 1 on sätestatud:

„Käesoleva määruse eesmärk on tagada inimeste tervise ja keskkonna kaitstuse kõrge tase, kaasa arvatud ohtlike ainete hindamise alternatiivsete meetodite edendamine, ning samuti ainete vaba ringlus siseturul, edendades samas konkurentsivõimet ja innovatsiooni.“

- 5 Määruse artikli 2 „Kohaldamine“ lõike 1 punktis b on sätestatud:

„Käesolevat määrust ei kohaldata järgmise suhtes:

[...]

- b) nii ained kui ka segudes või toodete koostises esinevad ained, mis kuuluvad tollijärelevalve alla, tingimusel et neid ei käidelda ega töödelda, ning mis on reekspordi või transiidi eesmärgil ajutiselt ladustatud või asuvad vabatssoonis või vabalaos.“

6 Määruse artikli 3 „Mõisted“ punktides 10–14 ja 24 on ette nähtud:

„Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

[...]

10. *import* – sissevedu ühenduse tolliterritooriumile;

11. *importija* – ühenduses asutatud füüsiline või juriidiline isik, kes vastutab impordi eest;

12. *turuleviimine* – kolmandatele isikutele tasu eest või tasuta tarnimine või kättesaadavaks tegemine. Importi käsitatakse turuleviimisena;

13. *allkasutaja* – ühenduses asutatud füüsiline või juriidiline isik, kes ei ole tootja või importija, kuid kes kasutab ainet ainenähtena või segu koostisainena oma tööstusliku või kutsealase tegevuse käigus. Levitaja või tarbija ei ole allkasutajad. [...];

14. *levitaja* – ühenduses asutatud füüsiline või juriidiline isik, kaasa arvatud jaemüüja, kes üksnes ladustab ainet ja viib aine turule ainenähtena või segu koostisainena kolmandate isikute jaoks;

[...]

24. *kasutusala* – mis tahes töötlemine, valmistamine, tarbimine, ladustamine, säilitamine, töötlemine, mahutitesse paigutamine, ühest mahutist teise üleviimine, segamine, toote valmistamine või mis tahes muu kasutamine.“

7 Määruse artikkel 5 „Puuduvad andmed, puudub turg“ on sõnastatud järgmiselt:

„Vastavalt artiklitele 6, 7, 21 ja 23 ei toodeta aineid ega segude või toodete koostises esinevaid aineid ühenduses ja neid ei viida turule, kui nad ei ole registreeritud vastavalt käesoleva jaotise asjakohastele sätetele, kui see on nõutav.“

8 Määruse artikli 6 „Üldine kohustus registreerida aineid või segu koostises esinevaid aineid“ lõikes 1 on ette nähtud:

„Kui käesolevas määruses ei sätestata teisiti, esitab aine või segu koostisaine tootja või importija ametile registreerimistaotluse, kui aine või ühe või mitme valmistise koostises oleva aine kogus on vähemalt üks tonn aastas.“

9 Määruse artiklis 10 „Üldiseks registreerimiseks esitatav teave“ on ette nähtud:

„Artikli 6 või artikli 7 lõigete 1 või 5 kohaselt nõutav registreerimine sisaldab järgmist teavet:

a) tehniline toimik, mis sisaldab järgmist:

[...]

[...]

b) kemikaaliohutuse aruanne (vormistatud I lisa nõuete kohaselt), kui see on nõutav artikli 14 alusel. Kui registreerija peab seda asjakohaseks, võivad nimetatud aruande asjakohased punktid sisaldada asjakohaseid kasutus- ja kokkupuutekategooriaid.“

10 Määruse artikli 21 „Ainete tootmine ja importimine“ lõike 1 esimeses lõigus on sätestatud:

„Kui [Kemikaali]amet pole vastavalt artikli 20 lõikele 2 teatanud vastupidisest, võib registreerija alustada või jätkata aine tootmist või importimist või toote valmistamist või importimist kolme nädala jooksul alates dokumentide esitamise kuupäevast, ilma et see piiraks artikli 27 lõike 8 kohaldamist.“

11 Määruse artikli 22 „Registreerijate edasised kohustused“ lõikes 1 on ette nähtud:

„Registreerimise järgselt on registreerija kohustatud tarbetult viivitamata ja omal algatusel ajakohastama oma registreerimistaotlust asjakohase uue teabega ja esitama selle [Kemikaali]ametile, et teatada järgmisest:

[...]“.

Tolliseadustik

- 12 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT 2013, L 269, lk 1; edaspidi „tolliseadustik“), artikli 5 „Mõisted“ punktides 3, 11 ja 17 on sätestatud:

„Käesolevas tolliseadustikus kasutatakse järgmisi mõisteid:

[...]

- 3) „tollikontroll“ – tolliasutuste eritoimingud, mille eesmärk on tagada kooskõla tollialaste õigusaktide ja muude õigusaktidega, mis käsitlevad liidu tolliterritooriumi ja sellest territooriumist väljaspool asuvate riikide või territooriumide vahel liikuva kauba sisenemist, väljumist, transiiti, liikumist, ladustamist ja lõppkasutust ning liiduvälise kauba ja lõppkasutusprotseduurile suunatud kauba liidu tolliterritooriumil liikumist ja olemasolu;

[...]

- 11) „ajutise ladustamise deklaratsioon“ – toiming, millega isik teatab ettenähtud vormis ja korras, et kaup on ajutiselt ladustatud;

[...]

- 17) „ajutine ladustamine“ – tolli järelevalve all ajutiselt ladustatud liiduvälise kauba seisund selle tollile esitamise ja selle tolliprotseduurile või reekspordile suunamise vahepeal“.

- 13 Kauba ajutise ladustamise protseduuri reguleerivad tolliseadustiku artiklid 144–152, mis asuvad selle seadustiku IV jaotise 2. peatüki 3. jaos. Selle protseduuri kohaselt ladustatakse kaup, mis ei ole pärit Euroopa Liidust (edaspidi „liiduväline kaup“), tollile esitamise hetkest ajutiselt. Kaup võib jääda nimetatud protseduurile kuni 90 päevaks.

- 14 Transiiditolliprotseduur reguleerivad tolliseadustiku artiklid 226–236, mis kuuluvad sama seadustiku VII jaotise 2. peatüki 1. jakku, ja see hõlmab ühelt poolt välistransiidiprotseduur, mis võimaldab liiduvälise kauba liikumist ühest kohast teise liidu tolliterritooriumil, ilma et selle puhul kohaldataks imporditollimaksum, muid makse ega kaubanduspoliitika meetmeid. Teiseks hõlmab see sisetransiidiprotseduur, mis võimaldab toimetada liidu kaupa ühest punktist teise liidu tolliterritooriumil sellest tolliterritooriumist väljaspool asuva riigi või territooriumi kaudu, ilma et kauba tollistaatus muutuks.

- 15 Tolliladustamisprotseduur reguleerivad tolliseadustiku artiklid 240–242, mis asuvad tolliseadustiku VII jaotise 3. peatüki 2. jaos. See protseduur võimaldab ladustada liiduvälist kaupa tollilt selleks protseduuriks loa saanud ja tollijärelevalve all olevates ruumides või muus kohas (tollilad). Tolliladusid võivad kauba tolliladustamiseks kasutada kõik isikud (avalik tolliladu) või seal võib kaupa ladustada tollilao pidamise loa omanik (eratolliladu).

- 16 Nimetatud seadustiku VII jaotise 3. peatüki 3. jagu sisaldab artikleid 243–249, mis käsitlevad vabatsooniprotseduur, millele suunatakse kaup nii, et sellelt ei tule tasuda imporditollimakse ega muid makse.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 17 Triferto tellis 2019. aastal Singapuris asutatud äriühingult Drey Moor Fertilizers Overseas PTE LTD enam kui tonni ureat. Kaup pärines kolmandast riigist ja kokkulepitud tarnekoht oli Gent. Viimati

nimetatud äriühingu taotlusel vedas Bambergis (Saksamaa) asutatud äriühing Belor-Eurofert GmbH (edaspidi „Belor“) põhikohtuasjas kõne all oleva uureasaadetise liitu ja ladustas selle Genti tollilaos. Belor oli varem REACH-määruse artikli 6 lõike 1 tähenduses importijana esitanud Euroopa Kemikaaliametile põhikohtuasjas kõne all oleva urea registreerimise taotluse ja esitanud selle kauba kohta tollideklaratsiooni.

- 18 11. veebruaril 2020 REACH-määruse järgimise üle läbi viidud kontrolli tulemusel leidis föderaalamet, et importijaks tuleb REACH-määruse artiklite 3 ja 6 tähenduses pidada Trifertot, mitte Belori. Olles leidnud, et Triferto ülesanne oli taotleda põhikohtuasjas kõne all oleva urea registreerimist, määras föderaalamet talle trahvi summas 32 856 eurot.
- 19 Triferto ja föderaalamet pöördusid 10. veebruaril 2022 ühiselt rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Genti (Ida-Flandria provintsi esimese astme kohus, Genti kohtumaja, Belgia) poole, kes on eelotsusetaotluse esitanud kohus.
- 20 Tuletades meelde asjakohaseid liidu õiguse sätteid, soovib see kohus teada, kuidas tõlgendada mõistet „importija“ REACH-määruse artikli 3 punkti 11 tähenduses, kuna see mõiste on tema arvates määrava tähtsusega selle määruse artikli 6 lõike 1 õige kohaldamise seisukohast.
- 21 Lisaks sellele soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kuidas tõlgendada selle määruse artikli 2 lõike 1 punkti b, mille kohaselt ei kohaldata määrust ei ainete ega segudes või toodete koostises esinevate ainete suhtes, mis kuuluvad tollijärelevalve alla, tingimusel et neid ei käidelda ega töödelda, ning mis on reekspordi või transiidi eesmärgil ajutiselt ladustatud või asuvad vabatsoonis või vabalaos.
- 22 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et föderaalameti arvates tuleb mõistet „importija“ REACH-määruse tähenduses tõlgendada nii, et sellega peetakse silmas isikut, kes ostis aine vahetult kolmandast riigist, mitte isikut, kes selle aine liitu tõi ja/või vedas. Föderaalamet tugineb eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul selles osas Euroopa Kemikaaliameti veebisaidil esitatud andmetele.
- 23 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et Triferto väidab seevastu, et asjaomase aine sissetoomise eest vastutavat ettevõtjat tuleb pidada selle importijaks, sõltumata sellest, kes aine ostis. Triferto väidab samuti, et asjaomastel ettevõtjatel on lubatud kokku leppida kas selles, et ettevõtja, kes esitab tollideklaratsiooni, on importija REACH-määruse tähenduses ja vastutab seega Euroopa Kemikaaliametis registreerimise eest, või selles, et lõplik vastutus impordi eest lasub teisel ettevõtjal kui saatjal või logistikateenuste osutajal, mis juhul on see ettevõtja importija selle määruse tähenduses. Triferto tugineb selles osas Madalmaade ametiasutuste poolt internetis avaldatud teabelehele kõnealuse määruse ja importijate kohta.
- 24 Neil asjaoludel otsustas rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gentile (Ida-Flandria provintsi esimese astme kohus, Genti kohtumaja) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

- „1. Kas REACH-määruse artikli 6 lõiget 1 ning artikli 3 punkte 10 ja 11 tuleb tõlgendada nii, et isik, kes tellib või ostab aine väljaspool Euroopa Liitu asutatud tootjalt, on kohustatud aine registreerima, olgugi et tollivormistuse, mis on seotud aine toomisega liidu tolliterritooriumile, teeb tegelikult kolmas isik, kes ka sõnaselgelt kinnitab, et ta on selle eest vastutav?

Kas sellele küsimusele vastamisel on oluline, et tellitud või ostetud kogus on vaid osa (mis on siiski suurem kui üks tonn) väljaspool Euroopa Liitu asutatud sama tootja sama aine suuremast saadetest, mille toob liidu tolliterritooriumile kõnealune kolmas isik eesmärgiga ladustada see liidu tolliterritooriumil asuvas tollilaos?

2. Kas REACH-määruse artikli 2 lõike 1 punkti b tuleb tõlgendada nii, et ka tollilaos (protseduurile J suunamise tulemusel – ühtse haldusdokumendi kood 71 00, lahter 37) ladustatavad ained ei kuulu REACH-määruse kohaldamisalasse seni, kuni need hilisemas etapis eemaldatakse ja teisele tolliprotseduurile suunatakse (nt vabasse ringlusse laskmine)?

Kui vastus on jaatav, siis kas REACH-määruse artikli 6 lõiget 1 ja artikli 3 punkte 10 ja 11 tuleb tõlgendada nii, et aine registreerimise kohustus on sellisel juhul isikul, kes on aine väljastpoolt

liitu vahetult ostnud ja saab selle kätte (ilma et ta oleks seda ainet eelnevalt liidu tolliterritooriumile toonud), isegi kui aine on juba registreerinud kolmas ettevõtja, kes on selle varem liidu tolliterritooriumile toonud?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Teise küsimuse esimene osa

- 25 Teise küsimuse esimese osaga, mida tuleb analüüsida esimesena, palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas REACH-määruse artikli 2 lõike 1 punkti b tuleb tõlgendada nii, et selles sättes ette nähtud väljajätmine selle määruse kohaldamisalast on kohaldatav üksnes ainete ja segudes või toodete koostises esinevate ainete suhtes, mis kuuluvad tollijärelevalve alla, tingimusel et neid ei käidelda ega töödelda, kui need ained on mõnes selles sättes sõnaselgelt nimetatud olukorras.
- 26 REACH-määruse artikli 2 lõike 1 punkt b näeb ette, et määrust ei kohaldata ainete suhtes, „mis kuuluvad tollijärelevalve alla, tingimusel et neid ei käidelda ega töödelda, ning mis on reekspordi või transiidi eesmärgil ajutiselt ladustatud või asuvad vabatsoonis või vabalaos“.
- 27 Sellest järeldub, et REACH-määrust ei kohaldata tollile esitatud ainete suhtes, mis vastavad topehttingimusele: esiteks ei tohi neid aineid käidelda ega töödelda ning teiseks peavad need olema mõnes selles sättes nimetatud olukorras.
- 28 Käesoleval juhul nähtub eelotsusetaotluse esitanud kohtu poolt oma teises eelotsuse küsimuses esitatud täpsustusest, et põhikohtuasjas käsitletava aine suhtes viidi läbi tollikontroll, mille käigus see suunati protseduurile J – ühtse haldusdokumendi kood 71 00, lahter 37. See kood tähendab, et aine suunati tolliladustamisprotseduurile (71) ja enne seda ei olnud kauba suhtes kohaldatud ühtegi tolliprotseduuri (00).
- 29 Ent nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 27, on selleks, et REACH-määruse artikli 2 lõike 1 punktis b sätestatud määruse kohaldamisalast väljajätmine oleks kohaldatav, eelkõige vaja, et kõnealune aine oleks mõnes selles sättes nimetatud olukorras, see tähendab kas ajutiselt ladustatud, vabatsoonis või vabalaos reekspordil eesmärgil või transiidil.
- 30 Kuna tolliladustamisprotseduur ei ole üks neist olukordadest, tuleb asuda seisukohale, et eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib sisuliselt teada, kas tolliseadustiku VII jaotise 3. peatüki 2. jaos artiklites 240–242 reguleeritud tolliladustamisprotseduuri võib REACH-määruse kohaldamisala piiritlemisel siiski samastada ühega neist olukordadest.
- 31 Mis puudutab esiteks ajutist ladustamist, siis see on ette nähtud tolliseadustiku artikli 5 punktides 11 ja 17 ning seda reguleerivad selle seadustiku artiklid 144–152, mis kuuluvad selle seadustiku IV jaotise 2. peatüki 3. jakku. Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 34 märkis, on tegemist tolliprotseduurile suunamisele ja seega ka tollilaos ladustamisele alternatiivse olukorraga, mistõttu ei saa viimati nimetatud protseduuri samastada ajutise ladustamisega.
- 32 Teiseks, mis puudutab kauba vabatsooni suunamise protseduuri, mida on mainitud REACH-määruse artikli 2 lõike 1 punktis b, siis kuigi see protseduur kuulub sarnaselt tolliladustamisega tolliseadustiku VII jaotise 3. peatüki kohaldamisalasse kuuluvate ladustamisprotseduuride hulka, reguleerib seda siiski selle peatüki üks teine jagu, nimelt 3. jagu, mis sisaldab artikleid 243–249. Seega, nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 35, välistavad need kaks tolliprotseduuri teineteist vastastikku.
- 33 Kolmandaks, mis puudutab vabalao protseduuri, mida on samuti mainitud REACH-määruse artikli 2 lõike 1 punktis b, siis piisab, kui märkida – nagu seda tegi kohtujurist oma ettepaneku punktis 36 –, et põhikohtuasja aluseks olevate asjaolude asetleidmise ajal ei olnud seda protseduuri enam tolliseadustikus ette nähtud.
- 34 Neljandaks ja viimaseks, nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 38, kujutab transiidiprotseduur endast muud spetsiifilist tolliprotseduuri kui ladustamisprotseduur, mida reguleerib

tolliseadustiku VII jaotise 2. peatükk ja mida ei saa seetõttu samuti samastada tolliladustamisprotseduuriga.

35 Sellest tuleneb, et tolliladustamisprotseduur on spetsiifiline tolliprotseduur, mida ei saa samastada ühegi REACH-määruse artikli 2 lõike 1 punktis b loetletud olukordadest.

36 Järelikult, kuna see säte ei ole kohaldatav ainete suhtes, millele kohaldatakse tolliladustamisprotseduuri, kuuluvad need ained REACH-määruse kohaldamisalasse, mistõttu tuleb neid pidada selle määruse artikli 3 punkti 10 tähenduses impordituks alates hetkest, mil need esimest korda liidu tolliterritooriumile tuuakse.

37 Käesoleva kohtuotsuse punktis 35 esitatud järeldust kinnitavad REACH-määruse eesmärgid ja selle määruse artiklis 5 sätestatud eeskiri „Puuduvad andmed, puudub turg“.

38 Seoses sellega nähtub REACH-määruse artikli 1 lõikest 1 ühelt poolt, et määruse „eesmärk on tagada inimeste tervise ja keskkonna kaitstuse kõrge tase, kaasa arvatud ohtlike ainete hindamise alternatiivsete meetodite edendamine, ning samuti ainete vaba ringlus siseturul, edendades samas konkurentsivõimet ja innovatsiooni“. Teiselt poolt keelab selle määruse artikkel 5 põhimõtteliselt turule viia ainet, mida ei ole registreeritud vastavalt sama määruse asjakohastele sätetele, kui see on nõutav. Kõnealuse määruse artikli 3 punkti 12 kohaselt käsitatakse importi turuleviimisena.

39 Euroopa Kohtu praktika kohaselt ei ole REACH-määruse eesmärk reguleerida ainete eksporti, vaid sellega kehtestatakse õiguslik raamistik, mida kohaldatakse ainete tootmisel, impordil, turuleviimisel või kasutamisel tootjatele, importijatele ja allkasutajatele, et tagada kaupade vaba liikumine ning inimeste tervise ja keskkonna kaitstuse kõrge tase siseturul (vt selle kohta 27. aprilli 2017. aasta kohtuotsus Pinckernelle, C-535/15, EU:C:2017:315, punkt 43). Kui selle määruse artikli 2 lõike 1 punktis b ette nähtud käitlemise ja töötlemise puudumise tingimus on täidetud, tuleb asuda seisukohale, et nagu nähtub nimetatud määruse põhjendusest 10, ei kasutata liidus selles etapis aineid, mis on ühes selles sättes nimetatud olukorras. Järelikult põhineb nimetatud sättes ette nähtud kohaldamisalast väljajätmine asjaolul, et on vähetõenäoline, et nende ainetega seotud riskid liidus realiseeruvad.

40 Järelikult tuleb teise küsimuse esimesele osale vastata, et REACH-määruse artikli 2 lõike 1 punkti b tuleb tõlgendada nii, et selles sättes ette nähtud väljajätmine selle määruse kohaldamisalast on kohaldatav üksnes ainete ja segudes või toodete koostises esinevate ainete suhtes, mis kuuluvad tollijärelevalve alla, tingimusel et neid ei käidelda ega töödelda, kui need ained on mõnes selles sättes sõnaselgelt nimetatud olukorras.

41 Teise küsimuse esimesele osale antud vastust arvestades ei ole küsimuse teisele osale vaja vastata.

Esimene küsimus

42 Esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas REACH-määruse artikli 3 punkte 10 ja 11 ning artiklit 6 tuleb tõlgendada nii, et üle tonni aastas selle määruse kohaldamisalasse kuuluva liitu imporditava aine ostja ei ole kohustatud ise esitama selle aine registreerimise taotlust, kui mõni teine liidus asutatud isik vastutab selle aine liitu impordi eest.

43 REACH-määruse artikli 6 lõike 1 kohaselt esitab importija Euroopa Kemikaaliametile registreerimistaotluse, kui imporditava aine kogus on vähemalt üks tonn aastas.

44 Selles osas tuleneb REACH-määruse artikli 3 punktide 10 ja 11 sõnastusest, et selles määruses on esiteks „import“ [aine] „sissevedu [liidu] territooriumile“ ja teiseks „importija“ „[liidus] asutatud füüsiline või juriidiline isik, kes vastutab impordi eest“.

45 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 48 ja 49 märkis, et kuigi ei saa välistada, et vastutus ainete liidu tolliterritooriumile toomise eest on mitmel liidus asutatud füüsilisel või juriidilisel isikul, ei saa see asjaolu siiski viia REACH-määruse artikli 3 punkti 11 ja artikli 6 tõlgendamiseni nii, et kõik need isikud peavad esitama nende ainete kohta registreerimistaotluse.

- 46 On tõsi, et koostoimes nimetatud määruse põhjendusega 17 on nende sätete eesmärk tagada, et kogu kättesaadav asjakohane teave ainete kohta, mille suhtes määrus on kohaldatav, kogutakse selleks, et aidata tuvastada nende ainete ohtlikke omadusi. Seega tuleb registreerida liidus toodetud või liitu imporditava aine mis tahes kogus alates ühest tonnist aastas. Samas ei ole selle eesmärgi saavutamiseks vaja, et mitu isikut, kelle võib kvalifitseerida „importijaks“, esitaksid ühe ja sama impordi raames asjaomaste ainete registreerimise taotluse. Kui registreerimistaotlus on täielik, piisab sellest, kui üks neist isikutest täidab nimetatud määruse artikli 6 lõikest 1 tuleneva kohustuse.
- 47 Käesoleval juhul nähtub Euroopa Kohtu käsutuses olevast toimikust, et üksnes äriühingud Belor ja Triferto saavad kuuluda mõiste „importija“ alla REACH-määruse artikli 3 punkti 11 tähenduses.
- 48 Sellega seoses tuleb märkida, et kuigi Euroopa Kemikaaliameti registreerimisjuhendist, mille kohaselt tuleb importija kindlaks teha iga juhtumi asjaolude põhjal, võib praktikas olla teatav kasu, kuna see annab juhiseid, mis võimaldavad tuvastada „impordi eest vastutava isiku“ REACH-määruse artikli 3 punkti 11 tähenduses, ei ole see juhend siiski siduv (vt selle kohta 10. septembri 2015. aasta kohtuotsus FCD ja FMB, C-106/14, EU:C:2015:576, punkt 29).
- 49 Lisaks, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 51–53 sisuliselt rõhutas, tuleneb sellest juhendist, et kuigi aine impordi eest vastutav isik on sageli selle adressaat, ei saa välistada, et vastutab isik, kes impordi korraldab, või isegi selle aine müüja.
- 50 Seega ei saa sellele juhendile tulemuslikult tugineda, et välistada võimalus, et tarneahelas osalev isik vastutab teatud tingimustel aine impordi ja registreerimise eest REACH-määruse alusel.
- 51 Vastutust impordi ja imporditava aine registreerimise eest ei saa siiski võtta selleks, et hoida kõrvale REACH-määrusest tulenevatest kohustustest, jagades selle aine koguse eri importijate vahel, nii et selliselt igale importijale omistatud kogus jääb alla registreerimiskohustuse künnise või alla mõne künnise, mis nõuab ulatuslikuma teabe esitamist.
- 52 Lisaks tuleneb REACH-määruse artiklist 10, et koos aine registreerimistaotlusega tuleb esitada selle aine kohta täielik ja üksikasjalik toimik ning kemikaaliohutuse aruanne, ning veel tuleneb selle määruse artikli 22 lõike 1 esimesest lõigust, et registreerija peab teatavatel asjaoludel tarbetult viivitamata ja omal algatusel ajakohastama oma registreeringut, lisades sellesse asjakohast uut teavet, mille ta on kohustatud Euroopa Kemikaaliametile esitama.
- 53 Sellest järeldub, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 56 märkis, et REACH-määruse artikli 3 punkti 10 tähenduses aine impordiga seotud vastutuse enda kanda võtmine eeldab, et kõigil selle impordiga seotud ettevõtjatel on õiguspärane ootus, et aine registreerimise eest vastutaval isikul on selle määruse artiklitest 10 ja 22 tulenevate kohustuste täitmiseks vajalikud teadmised ja oskused. Seega peavad need ettevõtjad üles näitama nõutavat hoolsust, veendudes enne impordi, et nimetatud isik on asjaomase aine koguse Euroopa Kemikaaliametis tegelikult registreerinud.
- 54 Kuna käesoleval juhul ei nähtu ühestki Euroopa Kohtu käsutuses oleva toimiku dokumendist, et Belor oleks võtnud endale vastutuse põhikohtuasjas kõne all oleva aine impordi eest selleks, et hoida kõrvale REACH-määrusest tulenevatest kohustustest, ja eeldusel, et on tõendatud, et selle äriühingu esitatud registreerimistaotlus oli imporditavat ainet puudutavas osas täielik – kas see nii oli, peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus –, ei saa asuda seisukohale, et Triferto oli kohustatud selle aine ise registreerima.
- 55 Kõigist eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et REACH-määruse artikli 3 punkte 10 ja 11 ning artiklit 6 tuleb tõlgendada nii, et üle tonni aastas selle määruse kohaldamisalasse kuuluva liitu imporditava aine ostja ei ole kohustatud ise esitama selle aine registreerimise taotlust, kui mõni teine liidus asutatud isik vastutab selle aine liitu impordi eest, on esitanud vastava taotluse ning miski ei viita sellele, et kõnealuse määrusega kehtestatud registreerimismehhanismiga seotud kohustustest oleks kõrvale hoitud.

Kohtukulud

- 56 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ, mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja komisjoni 16. detsembri 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 1272/2008, artikli 2 lõike 1 punkti b

tuleb tõlgendada nii, et

selles sättes ette nähtud väljajätmine määruse nr 1907/2006 (muudetud redaktsioonis) kohaldamisalast on kohaldatav üksnes ainete ja segudes või toodete koostises esinevate ainete suhtes, mis kuuluvad tollijärelevalve alla, tingimusel et neid ei käidelda ega töödelda, kui need ained on mõnes selles sättes sõnaselgelt nimetatud olukorras.

2. Määruse nr 1907/2006, mida on muudetud määrusega nr 1272/2008, artikli 3 punkte 10 ja 11 ning artiklit 6

tuleb tõlgendada nii, et

üle tonni aastas määruse nr 1907/2006 (muudetud redaktsioonis) kohaldamisalasse kuuluva Euroopa Liitu imporditava aine ostja ei ole kohustatud ise esitama selle aine registreerimise taotlust, kui mõni teine liidus asutatud isik vastutab selle aine liitu impordi eest, on esitanud vastava taotluse ning miski ei viita sellele, et kõnealuse määrusega kehtestatud registreerimismehhanismiga seotud kohustustest oleks kõrvale hoitud.

Allkirjad

* Kohtumenetluse keel: hollandi.